

BOA's in het nauw

foto's Hans van den Bos, Bosbeeld.nl

Beheerder en BOA Jos van Bussel,
werkzaam bij RGV Holding bv,
in recreatieterrein Bussloo.

Bij het toezicht en het handhaven van de openbare veiligheid in het buitengebied is een belangrijke rol weggelegd voor de BOA. Deze Buitengewoon Opsporingsambtenaar is meestal in dienst van een grondeigenaar, werkt als boswachter, jachtopzichter of terreinbeheerder en doet aanvullend enkele politietaken. Sinds de veldpolitie van het toneel is verdwenen is het vooral de BOA die achter stropers jaagt en met zijn bonnenboekje het wildparkeren ontmoedigt. Het BOA-schap kost tijd en geld; toenemende administratielast en opgeschroefde opleidingseisen maken het voor de werkgever niet aantrekkelijker. Daardoor dreigt de BOA bij de kleine particuliere grondeigenaren te verdwijnen.

— Hans van den Bos (journalist)

> IN DE VERTE LONKT het water. Zelfs op deze druilerige januaridag ziet het waterrijke recreatiegebied er met zijn glooiende oevers, uitgestrekte graslanden, heuveltjes en stroken bos aantrekkelijk uit. Inclusief de regengordijnen lijkt het wel Scandinavië. Het mag dan geen weer zijn om te zwemmen, om te wandelen des te meer. Verspreid lopen wat mensen, veelal met hond. Ze hebben alle ruimte: alleen al de route om de plas meet 9 kilometer. Om een indruk te krijgen van het BOA-werk in de praktijk ga ik op pad met Jos van Bussel,

beheerder van het recreatieterrein Bussloo. Het gebied ligt centraal tussen Apeldoorn en Deventer, op nog geen vijf minuten rijden van de A1-afslag Wilp. Van Bussel rijdt mij rond in zijn duidelijk herkenbare witte bedrijfsauto; 'RGV' staat er met vette kapitalen op de zijkant. Hij noemt zijn gebied vanmiddag 'bijna uitgestorven'. Hij is dan ook wel wat drukte gewend: op jaarbasis ontvangt hij hier een miljoen bezoekers. "Er zijn veel campings in buurt; met mooi weer komen de campinggasten hier graag zwemmen.

Ook is de plas populair bij duikers en karpervissers."

Terwijl hij vertelt over de verschillende soorten gebruikers wijst hij ineens naar links. "Dat soort bezoekers hebben we natuurlijk ook. He-las." Ik volg zijn vinger maar zie niemand en kijk hem verbaasd aan. Pas als hij stopt zie ik de troep op het asfalt: lege blikjes en vooral veel wit tissue. Sporen van een nachtelijk amoureuus avontuurtje.

Slagboominstallaties

Via de automatische slagbomen bij een van de parkeerplaatsen rijden we het gebied in. De bomen gaan omhoog na contante betaling of scannen van een pasje. Na zonsondergang kom je met een auto de parkeerplaats niet meer op. Het gebied is hierdoor veel rustiger en veiliger geworden, zegt de beheerder.

De slagboominstallaties spelen een onmisbare rol bij het innen van parkeergeld, een belangrijke inkomstenbron voor RGV. Volgens Van Bussel zouden de door grote bezuinigingen ge-

plaagde eigenaren van natuurterreinen met een dergelijk systeem ook hun voordeel kunnen doen. "Vorige week bezocht ik de Oostvaardersplassen. Ik was verbaasd dat het parkeren en het bezoek helemaal gratis was. Terwijl de parkeerplaats daar gemakkelijk met een slagboom was af te sluiten."

Primair gastheer, geen politieagent

Als Van Bussel een toezichtrondje maakt, zoekt hij plekken op met een goed uitzicht, zodat hij alle stranden kan overzien. Hij let dan op

honden of paarden op de ligweide (die daar in het seizoen niet mogen zijn). En op fout geparkeerde auto's. Dit zijn de meest voorkomende overtredingen. Natuurlijk heeft hij ook oog voor mensen die vuurtjes stoken, rotzooi maken of veel lawaai maken.

Hij wijst op de verspreid liggende kiosken en toiletgebouwen, ook een deel van zijn werk. Op het recreatieterrein is het BOA-werk niet te scheiden van het normale werk als beheerder en gastheer, zegt hij. "Bij mijn ronde kijk ik naar twee dingen: naar het terrein én naar de gebrui-

kers. Er kan iets gesloopt zijn door vandalen; er kan afval liggen; er kan een vlaggenmast of boom omgewaaid zijn, of een paaltje ontbreken. Je kijkt naar elk verkeersbord, of het niet omgedraaid is. Bij mensen kijk ik waar ze zijn en wat ze doen. Eigenlijk let ik op alles.”

We passeren net de brug, een vaste hangplek van jongeren, waar zich nu niemand laat zien. Van Bussel heeft eigenlijk weinig last van jongeren. Hij houdt ze in de gaten en is duidelijk in wat wel en niet mag. Maar hij gaat niet bovenop ze zitten. “Je moet niet alles willen verbieden. We zijn zelf toch ook jong geweest? En gaat er iemand na een officiële waarschuwing toch nog in de fout, dan krijgt hij direct een proces-verbaal.” In de praktijk is dat niet vaak nodig. Samen schrijven hij en zijn collega-BOA in dit gebied jaarlijks zo’n 90 bonnen uit. Hij is primair gastheer. En staat daarom niet direct klaar met zijn bonnenboekje. Het invullen van een bon van een foutparkeerder doet hij “in vier minuutjes”, maar als hij bij een aanhouding ook de legitimatie nog moet controleren kost dat al gauw een kwartier.

Veilig en schoon

Op één van de parkeerplaatsen staan opvallend meer auto’s dan elders. Langzaam rijdt Van Bussel langs. De beheerder voelt zich hier zichtbaar wat minder op zijn plek. In de meeste wagens zit iemand achter het stuur – jong en oud, maar wel steeds heren – lichten aan, raampje open. “Dit is hun vaste ontmoetingsplaats; zolang ze andere gebruikers maar geen overlast bezorgen...”, zegt hij als we verder gaan.

Van Bussel werkt nu vijf jaar als beheerder van dit terrein en twee nabijgelegen recreatieterrainen, maar nare ervaringen met bezoekers kan hij zich niet te herinneren. “Nog nooit heb ik me bedreigd gevoeld of liep het uit op schelden”, zegt de gemoedelijke Veluwenaar. Het komt wél geregeld voor dat tevreden bezoekers contact met de toezichthouder zoeken. “Dan komen ze naar me toe en zeggen: ‘wat ligt het terrein er weer mooi bij’ of ‘wat fijn dat jullie toiletten zo schoon zijn’. Of ik krijg een mailtje waarin iemand me bedankt voor het wegsturen van scooters of het in de hand houden van de parkeerregels. Want het steekt natuurlijk als je

zelf vijf euro parkeergeld hebt betaald en je ziet dat anderen wildparkeren.”

Omdat het terrein zo schoon is, valt het direct op als we op het laatste parkeerterrein rotzooi zien liggen. Van Bussel rijdt er direct op af, pakt grijper en afvalzak uit zijn wagen en ruimt het op. Ook hier is in de natuur het nodige zaad verspild, getuigen de condooms tussen de tussens en lege drankverpakkingen.

Zelfs op de terugweg, op deze doodstille dag, zijn de ogen van de beheerder permanent in beweging. Hij toont de schoongeblazen fietspaden, groet een wandelaar en vertelt over het onderhoud van de groenstroken. “Je bent altijd met je terrein bezig. Dat gaat automatisch.”

Ogen en oren van de politie

“We zijn niet verplicht om BOA’s te hebben”, vertelt operationeel manager Adriaan van der Linden van RGV Holding, belast met BOA-zaken, die middag op kantoor. “Openbare orde en veiligheid is primair een verantwoordelijkheid van politie en gemeente. Maar we willen daar best een bijdrage aan leveren. Onze BOA’s zijn

Hij is primair gastheer en staat daarom niet direct klaar met zijn bonnenboekje.

de ogen en oren van de politie.” Juist in deze tijd van bezuinigingen is het extra belangrijk om nauw met gemeente en politie samen te werken, vindt hij. “Wij proberen goede contacten met de politie te houden, zodat zij – wanneer dat nodig is – er snel zijn.”

Bussloo, is een van de veertien recreatieterreinen van RGV rond de Veluwe en Rijk van Nijmegen. “Recreatieschap is niet meer het goede woord”, zegt Van der Linden. “Recreatiegemeenschap Veluwe is al in 1999 verzelfstandigd. Sinds die tijd heten we RGV Holding. We krijgen geen subsidie meer. Gemeentes zijn nu aandeelhouder.”

Voor Van Bussel en zijn collega's bij RGV is het BOA-werk geen hoofdtaak: gemiddeld besteden ze tien procent van hun tijd aan BOA-zaken. Van der Linden: “We betalen alle kosten voor onze BOA's zelf: opleiding, uren, materiaalkosten, inzettingen en kilometers.” Tegen een financiële vergoeding van de overheid zou hij geen bezwaar maken. Die bijdrage is nu nul.

Wijzigingen in landelijk BOA-beleid

En het BOA-werk wordt eerder meer dan minder. De laatste jaren is er nogal wat gewijzigd in het landelijke BOA-beleid. Zo zijn er nu hogere opleidingseisen. Voor de groene BOA's is er een

permanent her- en bijscholingspakket opgezet, om de vakbekwaamheid op een hoger niveau te brengen. Hiermee moet de groene BOA (officieel 'domein milieu en welzijn') bijvoorbeeld meer verstand van flora en fauna krijgen.

RGV heeft enkele jaren geleden zijn twaalf BOA's in het domein 'openbare ruimte' in laten delen. Van der Linden: “Dat past beter. En er is minder specialistische kennis voor nodig, waar RGV-mensen in de praktijk toch weinig mee doen.”

Ook op ander vlak worden hogere eisen gesteld aan de BOA. Er is onlangs een BOA-registratiesysteem ingevoerd, waarin de BOA's allerlei constatering moeten melden.

“En vanaf 1 februari moeten we de bekeuringen zelf invoeren in het computersysteem van het CJIB (Centraal Justitieel Incassobureau. red.). Die konden we vroeger gewoon bij de politie brengen die het verder helemaal afhandelde, wat betreft administratie en bezwaren. Ook moeten we hiervoor de dossiers gaan bijhouden. Veel extra administratie dus.” Van der Linden is daar zichtbaar niet gelukkig mee. “Onze jongens moeten buiten zijn, niet op kantoor!”

Van der Linden vervolgt. “We stellen ons steeds vaker de vraag ‘zijn de voor- en nadelen van het hebben van BOA's nog wel in balans?’ Zeker

voor een landgoedeigenaar die geen of nauwelijks personeel heeft rondlopen, kan ik me goed voorstellen dat de balans zo ver negatief uitslaat dat hij de BOA opgeeft. Het gaat om veel geld!”

Hij hoort nu al geregeld over BOA-werkgevers die er mee stoppen. “In Noord-Nederland hadden in januari nog maar 15 van de 80 BOA-werkgevers de regeling met het CJIB over het invoeren van de processen-verbaal helemaal afgerond. Dat betekent dat veel werkgevers mogelijk al de keuze hebben gemaakt om er een punt achter te zetten.”

Met meer waardering, betere faciliteiten en betere voorzieningen zou de balans volgens Van der Linden weer teruggebracht moeten worden in het BOA-werk.

De particuliere werkgevers (o.a. Federatie Particulier Grondbezit, Bosschap, Natuurmonumenten) bundelen momenteel hun krachten om een meer serieuze gesprekspartner te zijn voor Den Haag (ministerie van Veiligheid en Justitie). Van der Linden: “We moeten samen met Den Haag en de politie naar een oplossing zoeken. Hoe we zaken meer efficiënt kunnen regelen en maatwerk leveren bij opleidingen.” <

Hans van den Bos, hans@bosbeeld.nl